

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

420 **BESLUIT** van 17 juni 1971, houdende toepassing van artikel 68 van de Kernenergiewet (Geheimhoudingsbesluit Kernenergiewet).

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Economische Zaken en van Defensie van 28 april 1971, no. 671/222 W.J.A., gedaan in overeenstemming met Onze Ministers van Buitenlandse Zaken, van Binnenlandse Zaken, van Verkeer en Waterstaat en van Justitie, de Centrale Raad voor de Kernenergie gehoord;

Gelet op de artikelen 68 en 76 van de Kernenergiewet (Stb. 1963, 82);

De Raad van State gehoord (advies van 26 mei 1971, no. 14);

Gezien het nader rapport van Onze Ministers van Economische Zaken en van Defensie van 11 juni 1971, no. 671/326 W.J.A., uitgebracht in overeenstemming met Onze Ministers van Buitenlandse Zaken, van Binnenlandse Zaken, van Verkeer en Waterstaat en van Justitie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1. 1. Dit besluit geldt ten aanzien van:

a. gegevens, hulpmiddelen en materialen voor de vrijmaking van kernenergie en voor de opslag, vervaardiging, bewerking of verwerking van splijtstoffen, voor zover deze gegevens, hulpmiddelen en materialen, hetzij rechtstreeks van Onze in het tweede lid genoemde Ministers, hetzij met instemming van deze Ministers, onder verplichting tot geheimhouding zijn verkregen, dan wel door Onze in het tweede lid genoemde Ministers zijn aangewezen;

b. met behulp van zodanige gegevens, hulpmiddelen en materialen verrichte onderzoeken en toegepaste werkmethode, voor zover deze onderzoeken en werkmethode door Onze in het tweede lid genoemde Ministers zijn aangewezen.

2. Onze in het eerste lid bedoelde Ministers zijn:

a. in alle gevallen, waarin het opleggen van de verplichting tot geheimhouding gevolgen heeft buiten het terrein van de landsverdediging: Onze Minister van Economische Zaken;

b. in gevallen, waarin de geheimhouding is vereist in het belang van de landsverdediging: Onze Minister van Defensie;

c. in gevallen, waarin de geheimhouding is vereist in het belang van de internationale rechtsorde of ter voldoening aan internationale overeenkomsten of besluiten van volkenrechtelijke organisaties: Onze Minister van Buitenlandse Zaken;

d. in gevallen, waarin de geheimhouding is vereist in het belang van de veiligheid van de staat en het een civiele aan gelegenheid betreft: Onze Minister van Binnenlandse Zaken;

e. in gevallen, waarin de geheimhouding is vereist in het belang van of het opleggen van de verplichting tot geheimhouding gevolgen heeft voor de ontwikkeling en de toepassing van technieken of methoden, welke betrekking hebben op of van belang zijn voor het verkeer, het vervoer, de telecommunicatie, de waterstaat, de meteorologie, dan de oceanografie of een ander gebied van de geofysica: Onze Minister van Verkeer en Waterstaat;

f. in gevallen, waarin het opleggen van de verplichting tot geheimhouding gevolgen heeft voor het onderzoek bij instellingen van wetenschap, voor zover deze niet ressorteren onder Onze Minister van Landbouw en Visserij: Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen;

g. in gevallen, waarin het opleggen van de verplichting tot geheimhouding gevolgen heeft voor het onderzoek bij instellingen van wetenschap, voor zover deze ressorteren onder Onze Minister van Landbouw en Visserij: Onze Minister van Landbouw en Visserij;

h. in gevallen, waarin het opleggen van de verplichting tot geheimhouding gevolgen heeft voor het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften ter bescherming van mensen, dieren, planten of goederen: Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid.

3. Een verplichting tot geheimhouding als in het eerste lid, onder *a*, bedoeld kan slechts worden opgelegd en gegevens, hulpmiddelen, materialen, onderzoeken en werkmethode kunnen slechts ingevolge het eerste lid, onder *a* of *b*, worden aangewezen, indien dit in het belang van de staat wordt geboden.

4. Indien een aanwijzing op grond van het eerste lid, onder *a* of *b*, niet uitdrukkelijk tot een of meer bepaalde personen is gericht, wordt zij in de *Staatscourant* bekend gemaakt.

Artikel 2. 1. Degene, die beschikt over gegevens, hulpmiddelen of materialen, dan wel onderzoeken verricht of werkmethode toepast, ten aanzien waarvan dit besluit geldt, is verplicht ervoor zorg te dragen, dat de maatregelen worden getroffen, welke redelijkerwijs nodig zijn om ten aanzien van de betrokken gegevens, hulpmiddelen, materialen, onderzoeken of werkmethode de geheimhouding te verzekeren.

2. Deze maatregelen houden onder meer in, dat:

a. terreinen, gebouwen en ruimten, waar de betrokken gegevens, hulpmiddelen of materialen worden bewaard of gebruikt of waar de betrokken onderzoeken worden verricht of de betrokken werkmethode worden toegepast, op doelmatige wijze worden beveiligd;

b. werkzaamheden, waarbij gebruik wordt gemaakt van de betrokken gegevens, hulpmiddelen of materialen of waarbij de betrokken werkmethode worden toegepast, dan wel werkzaamheden bij het verrichten van de betrokken onderzoeken uitsluitend worden verricht door personen, die naar het oordeel van Onze Minister van Binnenlandse Zaken geacht kunnen worden de verplichting met betrekking tot de geheimhouding naar behoren te vervullen;

c. van de gegevens, behorende tot of ontleend aan de betrokken gegevens, hulpmiddelen, materialen, onderzoeken of werkmethode alleen kennis wordt genomen door personen, die rechtstreeks bij werkzaamheden als onder *b* bedoeld zijn betrokken en slechts in die mate als voor een goede uitvoering van die werkzaamheden nodig is;

d. voor zover Onze Ministers dit verlangen, ten aanzien van de betrokken hulpmiddelen of materialen en ten aanzien van de gegevens, behorende tot of ontleend aan de betrokken gegevens, hulpmiddelen, materialen, onderzoeken of werkmethode, een administratie wordt gevoerd, waaruit te allen tijde blijkt, op welk tijdstip en aan wie bepaalde gegevens, hulpmiddelen of materialen zijn verstrekt en gedurende welk tijdsverloop een bepaald persoon die gegevens, hulpmiddelen of materialen onder zich heeft gehad.

3. Voorts dient degene, die beschikt over gegevens, hulpmiddelen of materialen, dan wel onderzoeken verricht of werkmethode toepast, ten aanzien waarvan dit besluit geldt, ervoor zorg te dragen, dat:

a. aan Onze Ministers door hen aangegeven inlichtingen worden verstrekt betreffende de betrokken gegevens, hulpmiddelen, materialen, onderzoeken of werkmethode;

b. Onze Ministers en, ingeval deze volgens het vierde lid niet daartoe behoort, Onze Minister van Binnenlandse Zaken

onverwijld worden ingelicht, indien ernstige inbreuken op de naleving van de ter verzekering van de geheimhouding getroffen maatregelen, dan wel spionage worden vermoed of ontdekt;

c. een aan de betrokken onderneming of instelling verbonden functionaris wordt aangewezen, speciaal belast met het treffen van maatregelen ter verzekering van de geheimhouding en met het toezicht op de naleving daarvan.

4. In het tweede en derde lid wordt onder Onze Ministers verstaan Onze Ministers, van wie of met wier instemming de betrokken gegevens, hulpmiddelen of materialen onder verplichting tot geheimhouding zijn verkregen, dan wel Onze Ministers, die de betrokken gegevens, hulpmiddelen, materialen, onderzoeken of werkmethoden op grond van artikel 1, eerste lid, onder a of b, hebben aangewezen.

Artikel 3. 1. Dit besluit kan worden aangehaald als: Geheimhoudingsbesluit Kernenergiewet.

2. Het treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het *Staatsblad*, waarin het wordt geplaatst.

Algemeen

Ingevolge artikel 68 van de Kernenergiewet kunnen bepaalde gegevens, hulpmiddelen en materialen en daarmee verrichte onderzoeken en toegepaste werkmethoden aan een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen regime van beveiliging ter verzekering van geheimhouding worden onderworpen. In het onderhavige besluit wordt aan dat artikel toepassing gegeven.

In de memorie van toelichting bij de Kernenergiewet is ten aanzien van dit artikel gewezen op de nauwe band, die op wetenschappelijk en technisch terrein bestaat tussen de bevordering van de kernenergie voor vreedzame doeleinden en het gebruik daarvan voor oorlogsdoeleinden. Vermeld is daarbij, dat alle traktaten op het gebied van het vreedzame gebruik van kernenergie in de mogelijkheid voorzien, dat bepaalde gegevens slechts worden uitgewisseld onder de voorwaarde, dat de verdragspartner, die deze ontvangt, de geheimhouding daarvan garandeert.

In Nederland is het ultracentrifugeproject, dat in 1954 werd geëntameerd om te komen tot een alternatieve, economisch exploitierbare methode voor het verrijken van uranium, in 1961 onder een geheimhoudingsregime gebracht, omdat kennis van de ultracentrifugemethode de verspreiding van kernwapens zou kunnen bevorderen, terwijl het beleid van de regering er juist op is gericht de verspreiding van kernwapens tegen te gaan. Tot dusverre is deze geheimhouding geregeld door interne voorschriften. Sinds de inwerkingtreding van de Kernenergiewet is het mogelijk geheimhoudingsvoorschriften te geven op grond van die wet. Het onderhavige besluit regelt de geheimhouding in het algemeen. Voor toepassing van deze regels op het ultracentrifugeproject bestaat des te meer aanleiding, nu, naast het wetenschappelijke onderzoek, ook is begonnen met de bouw van proefinstallaties op semi-industriële schaal in Almelo. Bovendien is het wenselijk, dat een wettelijke basis wordt geschapen voor de beveiligingsmaatregelen, tot het treffen waarvan de verplichting bestaat krachtens artikel V, juncto bijlage II, van de op 4 maart 1970 te Almelo gesloten Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden, de Bondsrepubliek Duitsland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland inzake samenwerking bij de ontwikkeling en exploitatie van het gas-ultracentrifugeprocédé voor de produktie van verrijkt uranium (*Trb.* 1970, 41).

Het wordt onvoldoende geacht de geheimhouding te regelen door middel van aan een vergunning te verbinden voorschriften. Een vergunning is immers vereist, indien er sprake is van bepaalde handelingen met splijtstoffen of ertsen, terwijl ook in andere gevallen behoefte aan geheimhouding kan bestaan,

Onze Ministers van Economische Zaken en van Defensie zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat met de daarbij behorende nota van toelichting in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Soestdijk, 17 juni 1971.

JULIANA.

De Minister van Economische Zaken,

R. J. NELISSEN.

De Minister van Defensie,

W. DEN TOOM.

Uitgegeven de eerste juli 1971.

De Minister van Justitie,

C. H. F. POLAK.

NOTA VAN TOELICHTING

zoals bijvoorbeeld bij een fabriek, waarin ultracentrifuges worden gemaakt. Bovendien dient de verplichting tot geheimhouding niet alleen te rusten op degene, aan wie een vergunning is verleend, maar ook op anderen, die van een geheim kennis dragen, bijvoorbeeld op degenen, die bij de vergunninghouder in dienst zijn of in dienst zijn geweest. Ook dit laatste wordt door het onderhavige besluit bereikt. Artikel 80^{quater} van het Wetboek van Strafrecht bepaalt namelijk, dat, indien met betrekking tot bepaalde gegevens regels gelden, welke krachtens artikel 68 van de Kernenergiewet zijn gesteld, deze gegevens worden aangemerkt als gegevens, waarvan geheimhouding door het belang van de staat wordt geboden. Hierdoor wordt buiten twijfel gesteld, dat ten aanzien van zodanige gegevens de artikelen 98, 98a, 98b en 98c van het Wetboek van Strafrecht gelden, waarin onder meer het aan onbevoegden ter beschikking stellen, het openbaar maken en het, zonder daartoe bevoegd te zijn, onder zich nemen of houden van bedoelde gegevens strafbaar wordt gesteld. Bij de toepassing van deze artikelen mist de rechter in gevallen, waarin het onderhavige besluit van toepassing is, de bevoegdheid te beoordelen, of het betrokken gegeven er een is, waarvan de geheimhouding daadwerkelijk door het belang van de staat geboden wordt.

Naast de in het onderhavige besluit neergelegde regels blijft er naar de mening van de ondergetekenden behoefte bestaan aan de mogelijkheid om aan vergunningen als bedoeld in artikel 15 van de Kernenergiewet voorschriften ter verzekering van de geheimhouding te verbinden met het oog op de veiligheid van de staat en op de nakoming van internationale verplichtingen. Deze mogelijkheid is nader uitgewerkt in de artikelen 35, 36 en 40 van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen (*Stb.* 1969, 403). In deze vergunningsvoorschriften kunnen de verplichtingen van de vergunninghouder zodanig op het concrete geval worden toegespitst.

Afzonderlijke artikelen

Artikel 1. Artikel 68 van de wet geeft de mogelijkheid regelen te stellen ten aanzien van gegevens, hulpmiddelen en materialen, die rechtstreeks van de overheid of met instemming van het bevoegde gezag zijn verkregen en ten aanzien van gegevens, hulpmiddelen, materialen, onderzoeken en werkmethoden, welke door de ministers, wie het aangaat, zijn aangewezen. De ondergetekenden achten het in verband met de rechtszekerheid gewenst in het onderhavige besluit de in aanmerking komende autoriteiten nader te preciseren. Daarom is in het tweede lid aangegeven, welke ministers bevoegd zijn en in welke gevallen zij bevoegd zijn. Een bepaald geval zal praktisch steeds onder meer dan een van de in het tweede lid ge-

geven omschrijvingen tegelijk vallen, zodat de bevoegdheid dan ook zal liggen bij enkele ministers gezamenlijk. Daardoor wordt een zorgvuldige afweging van het belang van geheimhouding tegen andere belangen gewaarborgd.

Artikel 68 van de wet houdt geen criterium in voor het opleggen van een geheimhoudingsplicht of voor het doen van een aanwijzing als daarbedoeld. Wel kan uit de memorie van toelichting en uit de samenhang met artikel 80^{quater} van het Wetboek van Strafrecht worden afgeleid, dat de gegeven bevoegdheden alleen zijn bedoeld voor de gevallen, waarin geheimhouding door het belang van de staat wordt geboden. De ondergetekenden achten het wenselijk dit in het onderhavige besluit uitdrukkelijk vast te leggen. Dit is gebeurd in artikel 1, derde lid.

Een aanwijzing op grond van het eerste lid, onder *a*, laatste zinsnede, of onder *b*, kan een algemene strekking hebben. In dat geval moet zij ingevolge het vierde lid in de *Staatscourant* worden gepubliceerd. Het is echter ook mogelijk dat een aanwijzing op een concreet geval gericht is. Ook dan moet in verband met de artikelen 98 e.v. van het Wetboek van Strafrecht ervoor worden zorggedragen, dat alle betrokkenen van die aanwijzing op de hoogte zijn. Daartoe kan het nuttig zijn, dat de aanwijzing in de *Staatscourant* wordt bekend gemaakt. Hierover kan echter beter van geval tot geval worden beslist.

Artikel 2. In het eerste lid is in algemene bewoordingen de verplichting opgenomen de geheimhouding te verzekeren. Ter voldoening aan deze verplichting moeten onder meer de in het tweede lid genoemde maatregelen worden genomen. Deze maatregelen zijn erop gericht te voorkomen, dat geheime gegevens ter kennis komen van onbevoegden. De onder *b* bedoelde bevoegdheid om te beoordelen of bepaalde personen voldoende betrouwbaar zijn, zal de Minister van Binnenlandse Zaken uitoefenen in nauwe samenwerking met de meest betrokken andere ministers. Naast het in het tweede lid bepaalde kan bij de maatregelen, welke ingevolge het eerste lid moeten worden genomen, worden gedacht aan maatregelen, welke beantwoorden aan de beveiligingsvoorschriften, die bij de rijksverhoorden gelden.

De in het derde lid opgenomen voorschriften houden verband met het vereiste toezicht op de naleving van de geheimhoudingsplicht. Met het onder *a* bedoelde voorschrift wordt beoogd ten behoeve van dit toezicht in bepaalde gevallen een registratie mogelijk te maken. Een dergelijke registratie kan ook nodig zijn om te voldoen aan bepalingen, welke met het oog op de geheimhouding in sommige internationale overeenkomsten op het gebied van de kernenergie zijn opgenomen. In het derde lid, onder *a* en *b*, wordt voorgescreven, dat bepaalde inlichtingen moeten worden verstrekt aan „Onze Ministers”. Door het vierde lid wordt bereikt, dat dit niet steeds dezelfde ministers zijn, maar dat steeds die ministers moeten worden ingelicht, die daarbij in het betrokken geval belang hebben.

De Minister van Economische Zaken,
R. J. NELISSEN.

De Minister van Defensie,
W. DEN TOOM.

421

B E S L U I T van 25 juni 1971 tot wijziging van het Koninklijk besluit van 19 mei 1962 (Stb. 201), houdende vaststelling van de vergoedingen voor de leden enz. van de grondkamers en de Centrale Grondkamer.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onze Minister van Landbouw en Visserij van 14 mei 1971, No. J 1012, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken, mede namens Onze Minister van Justitie;

Gelet op de artikelen 80 en 86 van de Pachtwet;

De Raad van State gehoord (advies van 2 juni 1971, No. 13);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Landbouw en Visserij van 17 juni 1971, No. J 1224, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken, mede namens Onze Minister van Justitie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

In Ons besluit van 19 mei 1962 (Stb. 201)¹⁾, houdende vaststelling van de vergoedingen voor de leden enz. van de grondkamers en de Centrale Grondkamer, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

Artikel 1, eerste lid, wordt gelezen:

Artikel 1. 1. Voor het deelnemen aan een zitting en het bijwonen van een vergadering van de grondkamer wordt aan de plaatsvervangende voorzitter, de leden, de plaatsvervangende leden en de plaatsvervangende secretaris een vergoeding toegekend van f 50,- per dag.

B

In artikel 2, eerste lid, wordt in plaats van „f 60,-” gelezen „f 100,-” en in plaats van „f 40,-” gelezen „f 50,-”.

C

In artikel 3, eerste lid, wordt in plaats van „f 10,-” gelezen „f 15,-” en in plaats van „f 12,-” gelezen „f 18,-”.

D

Aan artikel 3 wordt een derde lid toegevoegd luidende:

3. Bij de berekening van het totale aantal uren waarover een vergoeding volgens de voorgaande leden wordt toegekend, vindt afronding naar boven plaats tot een half uur.

E

Artikel 4, eerste lid, wordt gelezen:

Artikel 4. 1. De tot de rechterlijke macht behorende leden van de Centrale Grondkamer en de in de artikelen 1 en 2 genoemde personen genieten in verband met de in de vorige artikelen genoemde werkzaamheden een vergoeding voor reizen verblijfkosten op de voet van het bepaalde in het Reisbesluit 1971 en de Reisbeschikking Nederland.

F

In artikel 4, tweede lid, wordt in plaats van de Reisbeschikking 1956 gelezen: „de Reisbeschikking Nederland”.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op de tweede dag na de datum van uitgifte van het *Staatsblad*, waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot 1 januari 1971.

Onze Minister van Landbouw en Visserij is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

Soestdijk, 25 juni 1971.

JULIANA.

De Minister van Landbouw en Visserij,

P. J. LARDINOIS.

Uitgegeven de eerste juli 1971.

De Minister van Justitie,
C. H. F. POLAK.

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 8 februari 1967 (Stb. 117).